

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Кремена Божидарова Раянова, член на научното жури в конкурс за присъждане на научна степен „Доктор на науките“ на проф. д-р Надя Георгиева Бояджиева, по професионално направление 3.6. Право, докторска програма по „Международно право и международни отношения“

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“ – Варна – № 273 от 07.03.2017 г., съгласно която съм избрана за член на научното жури и на база приетите критерии за разработване становище на ВСУ „Черноризец Храбър“.

1. Актуалност на изследването

Проф. д-р Надя Бояджиева е концентрирала вниманието си върху един безспорно актуален и недостатъчно изследван проблем – международните отношения в периода на Студената война. В този смисъл темата на дисертационния труд има и своята както теоретична, така и практическа стойност и значимост.

2. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

Сред приносните моменти в дисертационния труд особено внимание заслужава използването на метод на доказване, позволяващ с нови средства да се демонстрира наличието на специфични аспекти във вече обособени и анализирани научни проблеми. Характерът им се свежда до научно-приложни приноси, както следва:

а - Приноси в теоретичен план:

1. Дисертацията представлява едно цялостно изследване върху проблемите на международните отношения в периода на Студената война, което по мое мнение, не е правено в такива мащаби в

българската правна литература. Изборът на актуална, сложна, интердисциплинарна тема, която е недостатъчно разработвана в българската специализирана литература, запълва, струва ми се, съществена празнина в научната литература.

2. Подробното разглеждане на опитите на представителите на различните теоретични школи да обособят обекта, предмета и използваните методи в науката за международните отношения. Систематизацията на тези усилия в труда е важно, тъй като са недостатъчно изследвани в българската специализирана литература.

3. Като анализира опитите за определяне на понятието „агресия“, започнали още със създаването на Обществото на народите и ненамерили категоричен и достатъчно ясен израз и в Устава на ООН, авторът прави извода, че това обстоятелство поражда практически проблеми. По-конкретно, касае се за компетенциите на Съвета за сигурност на ООН при решаване на конкретни случаи за определяне дали и с използването на какви критерии действията на една държава могат да се квалифицират като „агресия“.

4. При разглеждането на проблема на националната, регионална и глобална сигурност авторът посочва множеството публикации в България и на основата на интердисциплинарния подход за изследване на проблема предлага свой, различен и иновативен поглед върху проблема.

5. В изследването е открояна появата на нова тенденция през последните десетилетия – тази за създаване на многополюсен модел на съвременната система на международните отношения, като се посочва, че остава открит въпросът дали това е период на нова, втора Студена война. Обосновава се становището, че фактори като

военното превъзходство и територията са загубили определящото си значение спрямо предходни периоди, за сметка на фактори като научно-техническия прогрес и високите технологии.

б - Научно-приложни приноси:

1. Разглежданите проблеми в дисертационното изследване, с оглед интердисциплинарния характер и същност на материята международните отношения, представляват практически интерес за широк кръг институции и лица.

2. Трудът би могъл да бъде ползван при определяне политиката на държавата в областта на сигурността и подготовката на силите за сигурност.

3. Изследването би намерило приложение в материята на подготовката на административен състав за работа в национални органи и участие в международни организации и форуми.

4. Анализите и изводите относно международната политика в разглеждания период могат да бъдат използвани и за учебно-методически цели. В по-широк план дисертационната разработка позволява да се ползва и от юристи по някои правни дисциплини, както и от икономисти, социолози, политолози, историци и учени в областта на международното публично право.

Смятам, че приносите могат да бъдат оценени като значими, както за практиката, така и за обогатяване на вече придобитите знания. Те имат капацитета да допринесат за разширяване на познанията в областта на международните отношения.

Могат да бъдат обособени следните приносни групи:

- обогатяване, конкретизиране и прецизиране на съществуващи научни знания;

- доказване с иновативни средства на съществени страни в съществуващи научни проблеми и теории;
- приложение на съществуващи методи за решение на конкретен проблем с формулирани изводи и препоръки за практиката.

Смятам, че разработеният от проф. д-р Надя Бояджиева автореферат отговаря на изискванията, като представя точно и ясно съдържанието на дисертационния труд, методите и техниките на изследване и приносите в него.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение, давам положителна оценка на дисертационния труд „Международните отношения в периода на Студената война“. Спазени са всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Наредбата за Академичния състав на ВСУ за придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Въз основа на общата ми оценка за достойнствата на дисертационния труд, приносите в него и тяхната значимост за обогатяване на съществуващите знания и практиката, предлагам на научното жури **да присъди образователната и научна степен „доктор на науките“** на проф. д-р Надя Георгиева Бояджиева в Професионално направление 3.6 Право, докторска програма „Международно право и международни отношения“.

28.04.2017 г,
Русе

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: /п/
/доц. д-р Кремена Раянова/

